

BM KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

KÉPZÉSI PROGRAM

TŰZOLTÓTECHNIKA KEZELŐI TANFOLYAMOK

**4.
MŰSZAKI MENTŐ GÉPJÁRMŰ KEZELŐI TANFOLYAM**

2004.

A MŰSZAKI MENTŐ GÉPJÁRMŰ BERENDEZÉSEI, GÉPEI ÉS ESZKÖZEI, MŰSZAKI SAJÁTÓSÁGAI, KEZELÉSE ÉS ALKALMAZÁSTECHNIKÁJA

A tanfolyam tanításának célja:

A képzésben résztvevők ismerjék meg a műszaki mentő gépjármű technikai jellegzetességeit, a beépített és málházott berendezések, gépek és eszközök felépítésének illetve működésének sajátosságait, szerezzenek ismereteket azok ellenőrzésének és karbantartásának feladatairól. Legyenek tájékozottak az alkalmazhatóságról és a biztonságos működtetés szabályairól.

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01), illetve a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői képesítés ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,
- tűzoltóság, vagy katasztrófavédelmi szerv által történő beiskolázás,
- tűzoltótechnika kezelői alaptanfolyami végzettség, amennyiben a gépjármű rendelkezik olyan beépített, vagy málházott gépi berendezéssel, melynek kezeléséhez tűzoltótechnika kezelői alaptanfolyami végzettség szükséges.

A képzés rendje:

A műszaki mentő gépjármű kezelői képzés lebonyolítása 2 hetes időtartamban történik az BM KOK Képzési Rendje szerint.

A tanfolyam tananyaga:

1. téma: A műszaki mentő gépjármű technikai sajátosságai, málházása.

A téma anyaga:

A tanfolyam tárgyát képező adott típusú műszaki mentő gépjármű hordozó járművének jellemzése. A hajtómotor, az erőátviteli berendezés, a rugózás, a futóművek, fék, és a kormánymű, stb. műszaki paramétereken keresztül történő bemutatása. Az adott típusú műszaki mentő gépjármű tűzoltó-technikai felépítményének jellemzése. A beépített tűzoltó-technikai berendezések hajtási módjának, beépítési sajátosságainak jellemzése. A felszerelések, málházott eszközök elhelyezésnek ismertetése, bemutatása, azok felhasználási lehetőségeik szerinti csoportosítása.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- műszaki mentő gépjármű műszaki paramétereit,
 - az erőátvitel és a hajtási mód,
 - hajtómotor,
 - a tűzoltó technika vonatkozásában,
- a gépjármű geometriai jellemzőit,
- a kezelőszervek elhelyezését,

- az ellenőrzés és a karbantartás egységeit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a műszaki mentő gépjármű gépjármű-technikai, felépítési jellemzőit, sajátosságait,
- a beépített tűzoltótechnika elhelyezésének jellemzőit, azok hajtásának módját,
- a kezelőszervek funkcióit.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a műszaki mentő gépjármű gépjármű-technikai egységeinek működési jellemzőit, sajátosságait,
- a beépített tűzoltótechnika hajtástechnikai rendszereinek működtetését,
- a málházott felszerelések csoportosítását, azok alkalmazási lehetőségeinek alapján,
- a gépjárműtechnika ellenőrzésének és kezelői szintű karbantartásának módját, végrehajtását.

2. téma: A műszaki mentő gépjármű beépített berendezései

A téma anyaga:

Az adott típusú műszaki mentő gépjárművön beépített berendezések (generátor, emelőgép, csörlő, stb.) műszaki jellemzése, technikai paramétereiken keresztül. Azok felépítési, működési jellemzői, felhasználási lehetőségeik. A berendezések ellenőrzésének, karbantartásának előírásai és módja.

A téma részletes tananyaga feldolgozásának az adott berendezés tantervében foglaltak szerint kell megtörténnie.

3. téma: A műszaki mentő gépjármű hidraulikus mentőeszköz készlete, forgótárcsás vágóberendezése és benzinmotoros láncfűrész

A téma anyaga:

Az adott típusú műszaki mentő gépjárművön málházott hidraulikus mentőeszköz készlet, forgótárcsás vágóberendezés, illetve benzinmotoros láncfűrész, felépítésének, működésének jellemzői. Felhasználási lehetőségeik és a használat biztonságtechnikai előírásai. A gépek ellenőrzésének, karbantartásának előírásai, lépései, végrehajtásának módja.

A téma részletes tananyaga feldolgozásának az adott berendezés tantervében foglaltak szerint kell megtörténnie.

4. téma: Pneumatikus emelő és tömítő eszközök, alá- és kitámasztás eszközei

A téma anyaga:

A pneumatikus működtetésű emelő és tömítő eszközök általános felépítése, működésük. Az emelő és tömítőpárnák, valamint kiegészítő egységeik műszaki sajátosságai, alkalmazási lehetőségeik és feltételeik, használatuk biztonságtechnikai előírásai. Az ellenőrzés és karbantartás előírásai és végrehajtása. Az alá- és kitámasztó eszközök

jellemzése, a hidraulikus eszközök felépítési, működési jellegzetességei. Alkalmazási lehetőségeik és feltételeik, használatuk biztonságtechnikai előírásai.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a pneumatikus emelő- és tömítőpárnák eszközeinek körét, csoportosításukat, műszaki jellemzőiket,
- az alá- és kitámasztás eszközeinek típusait, fajtáit, műszaki jellemzőit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a pneumatikus emelő és tömítő eszközök felépítési jellemzőit, felhasználási lehetőségeit,
- az alá- és kitámasztás eszközeinek felépítési jellemzőit, felhasználási lehetőségeit.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a pneumatikus emelő és tömítő eszközök használatának és alkalmazásának biztonságtechnikai előírásait, az ellenőrzés és karbantartás előírásait,
- az alá- és kitámasztás eszközeinek használatakor betartandó biztonságtechnikai előírásokat.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- a pneumatikus emelő és tömítő eszközök használatát, ez ellenőrzés és karbantartás végrehajtását,
- az alá- és kitámasztás eszközeinek használatát, az ellenőrzés és karbantartás végrehajtását.

5. téma: Mentő, mászó- és védőeszközök

A téma anyaga:

Az adott típusú műszaki mentő gépjárművön elhelyezett, málházott védőruhák, kéz, láb, szemvédő és légzésvédő eszközök, stb. jellemzése. Felhasználási lehetőségeik, ellenőrzésük és karbantartásuk módja. A mentő és mászóeszközök műszaki jellemzőinek, felhasználási lehetőségeinek ismertetése.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a málházott védőeszközök műszaki jellemzőit, paramétereit,
- a légzésvédő eszközök műszaki jellemzőit, paramétereit,
- a mentő- és mászóeszközök jellemzőit, paramétereit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a légzésvédő készülékek felhasználási lehetőségeit,
- a mentő- és mászóeszközök felhasználási lehetőségeit,
- a védőruhák és egyéb védőeszközök felhasználási lehetőségeit.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a légzésvédő készülékek működését és a használatuk biztonságtechnikai előírásait, az ellenőrzés és karbantartás szabályait,
- az egyéb védőeszközök, valamint mentő és mászóeszközök használatának biztonságtechnikai előírásait, az ellenőrzés és karbantartás szabályait.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- a légzésvédő készülékek készenlétbe helyezését,
- a légzésvédő készülékek használatát, az ellenőrzés és a karbantartás végrehajtását,
- a védőruhák és egyéb védőeszközök, a mentő és mászóeszközök használatát, ellenőrzését és karbantartását.

6. téma: Egyéb berendezések, eszközök, felszerelések, kéziszerszámok

Az adott típusú műszaki mentő gépjárművön található egyéb berendezések (motoros kőzetfúró, málházott csörlő, búvárszivattyú, stb. húzó és emelő eszközök) technikai paraméterei, felhasználási lehetőségeik, működési jellemzőik és használatuk biztonságtechnikai előírásai. A málházott egyéb eszközök és felszerelések, műszerek jellemzése, felhasználási lehetőségeik, műszaki paramétereik alapján.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a málházott berendezések fajtáit, műszaki paramétereit,
- a málházott egyéb eszközök, műszerek műszaki jellemzőit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a málházott berendezések, eszközök felépítési jellemzőit, felhasználási lehetőségeit.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a málházott berendezések működési jellemzőit, használatuk biztonságtechnikai előírásait, karbantartásuk és ellenőrzésük szabályait,
- a málházott egyéb eszközök, felszerelések, műszerek működési sajátosságait, használatuk biztonságtechnikai előírásait, karbantartásukat és ellenőrzésüket.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- a málházott berendezések használatát a biztonságtechnikai előírásoknak megfelelően, azok ellenőrzését és karbantartását,
- a málházott egyéb eszközök, felszerelések használatát a biztonságtechnikai előírásoknak megfelelően, azok ellenőrzését és használatát.

7. Elméleti és gyakorlati vizsga

A tanfolyam során megismert és elsajátított tananyag elméleti és gyakorlati visszakerdezése, amely során a vizsgázó bizonyosságot tesz, hogy képes a műszaki mentő gépjármű szakszerű és biztonságos kezelésére, valamint az alkalmazás során felmerülő feladatok, ellenőrzések, karbantartások, beállítások végrehajtására.

A tanfolyammal kapcsolatos egyéb rendelkezések:

Az műszaki mentő gépjármű kezelők képzésének időtartama az adott gépjármű típustól, a beépített és a málházott berendezésektől, a felszerelések és eszközök választékától, valamint a hallgatók képzettségétől függően változhat. Típusfüggő az elméleti és gyakorlati órák száma is, ezért az alábbi táblázatban megjelöltek keretóraszámok.

Az előzőeknek megfelelően, adott típusú műszaki mentő gépjármű tanfolyami óraszámait a feltüntetett képzési követelmények teljesülése érdekében a BM KOK állapítja meg.

A műszaki mentő gépjármű kezelői tanfolyam egyéni gépkezelési gyakorlata (beiskolázó szervnél végrehajtott gépkezelési gyakorlata), a tanfolyam BM KOK-ban végrehajtott felkészítési szakaszában megtanult elméleti és gyakorlati tudásanyagára alapozva, a megadott útmutató segítségével történő egyéni gyakorlati felkészítés.

A gyakorlatok végrehajtása a biztonságtechnikai, valamint taktikai előírások és elvek betartásával, a beiskolázó szervnél felügyelet mellett történik.

A tanfolyam óraelosztása

Sor szám	A téma megnevezése	Össz. óra:	Előadás	Gyakorlat		Ellenőrzés
				Tanintézeti	Beiskolázó szervnél	
1.	A műszaki mentő gépjármű technikai sajátosságai, málházása	4	4	-	-	-
2.	A műszaki mentő gépjármű beépített berendezései	44	8	12	24	-
3.	Hidraulikus mentőeszköz készlet, forgótárcsás vágóberendezés és benzinmotoros láncfűrész	48	12	12	24	-
4.	Pneumatikus emelő- és tömítőeszközök, alá- és kitámasztás eszközei	24	6	6	12	-
5.	Mentő- mászó és védőeszközök	8	2	2	4	-
6.	Egyéb berendezések, eszközök kéziszerszámok	20	4	4	12	-
7.	Elméleti és gyakorlati vizsga	12	-	-	-	12
Összesen:		160	36	36	76	12